

Thema 1	Zonnecollectoren
Doelstelling	Eigenaren van zorginstellingen en andere geschikte gebouwen wordt een korting geboden wanneer zij een groot zonneboilersysteem aanleggen voor de warmwatervoorziening. Doel is X maal 1000 m ² aan collector oppervlak te plaatsen. (afhankelijk van de te kiezen schaalgrootte en beschikbaar budget voor dit project) Dit project levert 1170 ton CO₂ reductie /1000m² collector oppervlak in 10 jaar.
Probleemstelling / aanleiding	Grote zonneboilers kunnen een substantiële bijdrage leveren aan de warmwatervoorziening van utiliteitsgebouwen met een grote warmwatervraag en appartementencomplexen. Dat grote zonneboilers toch nog vrij weinig worden toegepast, vindt zijn oorzaak in de geringe actieve bekendheid aan zowel de vraag als aanbodzijde. In de provincie Utrecht zijn slechts enkele grote zonneboilers toegepast, waar een potentieel van circa 300 utiliteitsgebouwen en nog te inventariseren aantal appartementencomplexen tegenover staat. Hoewel de techniek marktrijp en nagenoeg rendabel is, lukt het de marktpartijen nog niet om voor grote zonneboilers een marktdoorbraak te forceren. Gezegd moet worden dat versoering van subsidie- en fiscale maatregelen in 2004 daarop een negatieve invloed heeft gehad. De provincie wil in ieder geval deze marktdoorbraak wel bereiken. Dat wil zij doen door met name de aanbieders van deze systemen financieel te steunen en stimuleren. De aanbieders wordt voor elke gemonteerde en functionerende zonneboiler een vergoeding in het vooruitzicht gesteld. Daarvan kunnen zij een deel als subsidie voor de afnemer en een deel als vergoeding voor de eigen inspanning gebruiken.
Doelgroep	Beheerders van utiliteitsgebouwen en bedrijven met een grote warmwaterbehoefte: <ul style="list-style-type: none"> • onderwijs (60) • sporthallen en –zalen (69) • zwembaden (44) • verblijfsaccommodaties (70) • campings (60) • zorgsector (30) • gemeentehuizen (30) Appartementencomplexen: nader te inventariseren
Aanpak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventarisatie van potentieel <ul style="list-style-type: none"> • gebruiksaard gebouwen • eigendom/beheer • aanspreekpunten 2. Opstellen selectiecriteria aanbieders 3. Selectie marktpartijen (Eneco, Ecofys,) 4. Afspraken met marktpartijen over de marktbenadering 5. Start marktbenadering 6. Realisatie 7. Monitoring 8. Communicatie
Fasering	Start: juni 2007 Eerste zonneboiler project met promotie: najaar 2008 Project afgerond oktober 2010 (zonneboilers gerealiseerd)
Betrokken partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciaal energieteam: trekker • Provinciale afdeling welzijn/ouderenbeleid • Provinciale afdeling financiën

Thema 1	Zonnecollectoren		
	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbieders van grote zonneboilers • Beheerders utiliteitsgebouwen en bedrijven 		
Tijdsinvestering	Ingehuurde externe ondersteuning voor de uitvoering van dit project (op te nemen in de project begroting) zal vanuit de reguliere stimulering energie klimaat worden gefaciliteerd. Valt onder de noemer van het energiebesparings programma BANS- klimaat		
Financiering	<ul style="list-style-type: none"> • Geschatte bijdrage per m2 zonnecollector: € 200,= • Aantal m2 zonnecollector: X maal 1000 • Provinciale bijdrage: € 200.000,= /1000m2 zonnecollector 		
Milieu effecten	Besparing per m2 per jaar	66	m3 aardgas
	CO2-reductie per m2 per jaar	117	Kg CO2
	Totaal reductie per jaar / 1000m2	117	ton CO2
	Aantal jaren tot en met 2017	10	jaar
	Totale reductie/1000m2 tot en met 2017	1170	ton CO2
Kosten effectiviteit	Totaal subsidie	Afh. Van omvang	€
	Totale reductie/1000m2 tot en met 2017	1170	ton CO2
	Provinciale bijdrage/1000m2	200.000	€
	Prov.investering per m2 boiler	200	€
	Prov. +externe investering per m2 boiler	1.000	€/
Monitorings indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal geselecteerde aanbieders • Aantal uitgebrachte offertes • Aantal geplaatste zonneboilers <p>Alle gegevens moeten geleverd worden door de boileraanbieders</p>		

SWOT	
Sterke punten	Bewezen techniek, toe te passen in bestaande bouw
Zwakke punten	Gebouweigenaar verdient er niets aan, moet mee investeren (verdient precies terug tijdens levensduur) en tijd investeren
Kansen	<ul style="list-style-type: none"> • Veel potentiële gebouwen aanwezig en groen imago kan gebouweigenaren aantrekken
Bedreigingen	<ul style="list-style-type: none"> • Door het vervallen van rijkssubsidies enkele jaren terug is het aantal aanbieders verminderd en is er minder concurrentie om een project als dit te mogen uitvoeren.

Thema 2	Centrale Koudewarmte opslag
Doelstelling	De provincie zorgt op nog te ontwikkelen bedrijventerreinen (of een grote woningbouwlocatie) voor één centraal koude/warmtesysteem waarmee in de verwarming en koeling van alle bedrijven wordt voorzien. Dit levert ca 4400 ton CO2 reductie.
Probleemstelling/ Aanleiding	Koude en warmte opslag (KWO) is een bewezen techniek, waarmee bedrijven voordeliger en energiezuiniger in hun verwarming en koelbehoeften kunnen voorzien. De techniek is rendabel en verdient zichzelf terug voor grotere kantoren (>5000m2 bruto vloer oppervlak). Maar voor kleinschaliger bedrijven en kantoren wordt de boring relatief te duur waardoor de besparing niet opweegt tegen de investering. Meerdere kleine bedrijven die samen gebruik maken van een centraal systeem is wel rendabel. Toch komen centrale systemen op een bedrijventerrein vaak niet van de grond. De reden hiervoor is dat meteen bij de aanleg een aanzienlijke investering nodig is, terwijl de inkomsten van de exploitant eerst nog achterblijven. Tijdens de startfase wordt het terrein geleidelijk uitgegeven aan bedrijven, daardoor wordt aanvankelijk een klein deel van de totale warmte capaciteit van het systeem afgenomen (en betaald). In ongunstige gevallen kan het tot vijf jaar duren voordat het terrein volledig in gebruik is genomen en alle warmte kan worden afgezet. Deze onzekere aanlooperperiode, met lagere inkomsten, maken dat potentiële exploitanten van een centraal KWO systeem de aanvangsinvestering niet aandurven.
Doelgroep	Ondernemers en verhuurders op bedrijventerreinen, exploitant van het KWO systeem, beheersvereniging bedrijventerrein
Beïnvloedings mogelijkheden	<i>Organisatorisch:</i> - In een vroeg stadium organiseren van bij de ontwikkeling betrokken partijen. - Draagvlak voor toepassing van een centrale systeem verwerven (informereren over referentie situaties, vooruitzicht op financiële, ondersteuning offerte traject) <i>Financieel:</i> In verband met Europese regelgeving en het vermijden van staatssteun zijn is gekozen voor de vorm: De provincie neemt een deel van de aanvangsinvestering voor haar rekening door samen met de gemeente te investeren in het systeem. Het technisch beheer en de levering van warmte en koude aan de afnemers wordt verzorgd door een marktpartij die een lease premie of een percentage van de inkomsten afdraagt aan de financiers (provincie en gemeente). <i>Conclusie:</i> Gedeeltelijk eigendom is gekozen omdat dit per saldo over de gehele levensduur de minste kosten met zich mee brengt.
Betrokken partijen	Gemeente, projectontwikkelaar, energiebedrijven, exploitatiebedrijven/aannemers infrastructuur, ondernemers
Fasering	Start juni 2007 (organisatorisch deel); Mijlpaal zomer 2008 (ontwikkeling terrein); Einde 2012: Systeem volledig aangelegd en bedrijfsklaar; afdracht exploitant loopt door volgens op te stellen overeenkomst gedurende 10 jaar.
Tijdsinvestering	Vanuit de reguliere taken en formatie beschikbaar voor het thema energie en klimaat zal aandacht gegeven worden aan de inpassing van dit project. Hiermee zal ingehuurde externe deskundigheid vanuit de project begroting worden gefaciliteerd.

Thema 2	Centrale Koudewarmte opslag		
Financiering	Afhankelijk van situatie en onderhandeling met betrokkenen		
Milieu-effecten	* bvo = bruto vloer oppervlak		
	Aantal m2 bvo	30-40.000	m2
	CO2 reductie per m2 bvo per jaar	13	Kg CO2
	Totale besparing per jaar	520	ton CO2
	Jaren t/m 2017	10	jaar
	Reductie tot 2017*	4400	ton CO2
	* Tot 2012 is de ontwikkelingsfase, gemiddelde bezetting over die periode is ca 65% (van leeg in 2007 tot volledig gebruikt in 20012 reductie evenredig minder)		
Kosteneffectiviteit	Totaal subsidie	Situatie afh.**	€
	Totale reductie tot en met 2017	4400	ton CO2
	Kosten effectiviteit provinciale €	?	€/ton CO2
	Provinciale bijdrage	Afhankelijk	€
	Investering per centrale bron	1.500.000	€/bron
	Investering in pandig per 1000m2	10.000	€/1000m2
	Investering totaal bron en 40.000 m2 bvo	1.900.000	€
	Totale investering	1.900.000	€
	Multipliy factor	n.n.b.	€/€
	**Betreft een investering van provinciale middelen, we willen maximaal terug verdienen, maar daarvoor is geen garantie. Hoeveel we bijdragen hangt af van onderhandeling met exploitant en de ontwikkelende partijen.		
Monitoring-indicatoren	Indicator is aan de bedrijven geleverde warmte in GJ (de CO2 reductie is te berekenen als het rendement van de warmtepomp bekend is)		

SWOT	
Sterke punten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bewezen rendabele techniek (al 600 keer bij grote individuele gebouwen) 2. Ondernemer wordt minder kwetsbaar voor de stijging van energieprijzen. Een halvering van de energiekosten per m2 vloeroppervlak levert bij middelgrote kantoren besparingen van tienduizenden euro's 3. Binnenklimaat wordt comfortabeler door bij KWO toegepaste systeem: lage temperatuur verwarming en koeling is goedkoop mogelijk 4. Hogere produktiviteit van medewerkers door aangeneramer binnenklimaat 5. De verhuurbaarheid en waardevastheid van kantoorpanden neemt toe.
Zwakke punten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Financieel risico voor de provincie van minder terugverdiensten bij economische recessie, stagnerende ontwikkeling van het bedrijven terrein. (risico niet groter dan geïnvesteerde bedrag). 2. Bij de ontwikkeling betrokken partijen van het bedrijventerrein moeten tijdig voor het initiatief gewonnen worden. De provincie moet slagvaardig in staat zijn de investering te doen.
Kansen	Stijgende energieprijzen en door ontwikkelen van de warmtepomp-technologie (goedkoper en efficiënter)
Bedreigingen	1. Financiële risico's (blijft beperkt tot bij aanvang geïnvesteerde bedrag)

Thema 3	Energiezuinig verlichten
Doelstelling	De CO2 emissie terugdringen met X maal 675 ton (per 1000 lampen) door de huidige openbare verlichting waar mogelijk en verantwoord te vervangen door minder energieverbruikende alternatieven
Probleemstelling/ Aanleiding	<p>Voor vele provinciale en gemeentelijke wegvakken is alternatieve verlichting mogelijk met de volgende voordelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. energiebesparing 2. vermindering lichthinder voor omgeving 3. verhoging verkeersveiligheid bij een deel van de technieken (in andere gevallen blijft de verkeersveiligheid onveranderd). <p>Sinds dit bij ons bekend is, heeft de provincie niet stilgestaan. Op een aantal provinciale en gemeentelijke wegen is inmiddels ervaring opgedaan met dimbare verlichtingssysteem. Binnen de dienst Wegen Verkeer en Vervoer is besloten om verantwoord verlichten op te nemen in de aanstaande actualisatie van het SMPU. In het najaar van 2006 wordt in een gedetailleerd verlichtingsplan weergegeven welke wegvakken kansrijk zijn. De dienst Water en Milieu is sinds begin 2006 actief met het informeren en enthousiasmeren van gemeenten.</p> <p>Externe en provinciale verlichtingsdeskundigen hebben aangegeven dat de investeringskosten van deze verantwoorde alternatieven hoger liggen dan de traditionele verlichtingsmethoden. Verwacht wordt dat door onder andere verbeterde technieken en grootschalige toepassing in den lande, het verschil de komende jaren steeds verder zal afnemen. Daarnaast geldt dat een deel van de technieken zich binnen enkele jaren terugverdient door de besparing op energiekosten, onderhoud en vervanging. De meer innovatieve technieken, met vaak een positief effect op de verkeersveiligheid én energiegebruik, verdienen zich op dit moment nog niet terug tijdens de levensduur van de techniek.</p> <p>Tot voor kort werden deze alternatieve verlichtingstechnieken nauwelijks overwogen door wegbeheerders bij het rijk, provincie en gemeenten. Onbekendheid met de opties en milieueffecten en het prioritaire belang van verkeersveiligheid en kostenverlaging, zijn hiervan de oorzaken.</p> <p>Inmiddels raken steeds meer overheden bekend met deze win-win optie voor milieu & weginfra en begint verantwoord verlichten een gespreksitem te worden.</p> <p>Als stimuleringsfondsproject stellen we voor om wegvakken verantwoord te gaan verlichten. In eerste instantie de provinciale wegen. De kosten en opbrengsten worden per 1000 lampen weergegeven. De preciese aantallen, investeringskosten en welke wegvakken het meest kansrijk zijn, zal blijken uit het provinciale Verlichtingsplan. De omvang van het project dient dan nog nader te worden bepaald. Vervroegde vervanging zal overwogen worden voor een nader te bepalen deel van de masten en armaturen.</p>
Doelgroep	Beheerders provinciale wegen (WVV), gemeenten, leasebedrijven en andere aanbieders van verlichtings armaturen en overige voorzieningen
Beïnvloedings mogelijkheden	<p>Met onze provinciale wegen kan de provincie een voorbeeldfunctie vervullen. Bij reguliere vervanging van de armaturen kunnen we zelf kiezen voor verantwoorde verlichting. Ook kunnen we kiezen voor vervroegde vervanging in sommige situaties waar dat veel voordeel oplevert in de zin van energiebesparing, vermindering lichthinder en verhogen verkeersveiligheid.</p> <p>Gemeenten zouden gestimuleerd kunnen worden door het opzetten van een fonds, waaruit ze een bijdrage krijgen als ze kiezen voor verantwoorde</p>

Thema 3	Energiezuinig verlichten		
	verlichting van een wegvak. De provincie kan ervoor kiezen op die wijze een deel van de meerkosten te betalen, waardoor de terugverdientijd wordt ingekort. Naar verwachting kan dit twijfelende gemeenten over de streep trekken.		
Planning/fasering	De aanpak het aanbrengen van passende verantwoorde verlichtingstechnieken op een selectie van provinciale wegvakken (mix van nieuwe, te renoveren en bestaande wegvakken) Start: december 2006 Mijlpaal: selectie provinciale wegen (januari 2007) en start uitvoering Mijlpaal: eerste provinciale projecten uitgevoerd: medio 2007 Eind: uiterlijk 2011 (voordeel tgv lagere energiekosten loopt uiteraard door)		
Betrokken partijen	WEM, WVV, gemeentelijke verlichtingsmedewerkers, leasebedrijf Citytec, toeleveranciers van verlichtingssystemen.		
Tijdsinvestering	Project betreft een (eenmalig) beschikbaar stellen van extra middelen. De bevindingen in het kader van reguliere taken mbt het opstellen van het provinciale verlichtingsplan kunnen hiermee versneld worden.		
Financiering	Stimuleringsfonds: bedrag afhankelijk van omvang en gekozen mix, zie rekenvoorbeelden.		
Milieu effecten	Besparing per lamp	125	kWh per jaar
	CO2 reductie per lamp	67,5	kg CO2 per jaar
	Aantal lampen zuinig	1000 tot 6000	lampen
	Totaal reductie/ jaar	67,5 tot 405	ton CO2
	Kosten effectiviteit	Afhankelijk van gekozen mix statisch/dynamisch	
	Totale reductie tot en met 2017	675 tot 4050	ton CO2
Kosten effectiviteit rekenvoorbeeld 50% dynamisch dimmen	Meerinvestering per lamp dynam.dimmen	480	€
	subsidie	480.000	€/duizend
	Terugverdientijd (energie, onderhoud, etc)	20	jaar
	Na 10 jaar terugverdiend	240.000	€
	Netto subsidie op 10 jaar basis	240.000	€
	Totaal reductie tot en met 2017	675	ton CO2
	Kosteneffectiv prov euro op 10 jaar basis	356	€/ton CO2
Kosten effectiviteit rekenvoorbeeld 50% statisch dimmen	Meerinvestering per lamp statisch dimmen	120	€
	Totaal subsidie	120.000	€/duizend
	Terugverdientijd energie, onderhoud, etc)	7	jaar
	Na 10 jaar terugverdiend	171.425	€
	Netto subsidie op 10 jaar basis	51.425 opbrengst!	€
	Totaal reductie tot en met 2017	675	ton CO2
	Kosteneffectiviteit provinciale euro	0	€/ton
Monitoring-indicatoren	Aantal lampen vervangen per techniek Aantal kWh bespaard Aantal kilometer wegvak waarop lichthinder is verminderd in natuurgebieden Aantal kilometer wegvak waarop lichthinder is verminderd buiten natuurgeb. Aantal kilometer wegvak waarop verkeersveiligheid is verhoogd.		

SWOT	
Sterke punten	<p>Concrete, op korte termijn uitvoerbare techniek.</p> <p>De provincie geeft op overtuigend wijze het goede voorbeeld.</p> <p>Voor provinciale wegen hebben we de beslissing en uitvoering volledig in eigen hand wat resultaatzekerheid geeft.</p> <p>Voor statisch dimmen en andere ‘eenvoudiger’ technieken geldt een korte terugverdientijd.</p> <p>Dynamisch dimmen verhoogt de verkeersveiligheid.</p> <p>De provincie kan zelf een mix samenstellen van innovatievere en eenvoudiger technieken, en daarmee de hoogte van de provinciale subsidie bepalen.</p>
Zwakke punten	<p>Voor gemeentelijke wegen hebben we geen beslissingsbevoegdheid en is het resultaat afhankelijk van processen als informering en enthousiasmering van bestuurders en ambtenaren.</p> <p>Voor statisch dimmen geldt dat toepassing niet overal kan ivm verkeersveiligheid.</p> <p>Dynamisch dimmen geldt nu nog dat de terugverdientijd 30% langer is dan de verwachte levensduur.</p>
Kansen	Technieken worden steeds goedkoper want steeds vaker toegepast.
Bedreigingen	Vervangen van recentelijk aangebrachte verlichting is kapitaal vernietiging en daarom niet aan te bevelen. Dit kan betekenen dat de gewenste project omvang niet langs provinciale wegen bereikt kan worden. Om die reden kan de provincie in dit project kiezen voor een mix door een bijdrage te leveren aan gemeentelijke openbare verlichtingsprojecten.

Thema 4	Biobrandstoffen
Doelstelling	Het gebruik van 2e generatie biobrandstoffen bevorderen door een provinciale investering in onderzoek en bevorderen van samenwerking met kennisinstellingen
Analyse + doelgroep	De CO2 reductie door gebruik van de huidige 1e generatie biobrandstoffen is beperkt tot ca 40 % van de fossiele brandstof die er mee wordt vervangen. Dit wordt veroorzaakt door energie gebruik in de productie en toelevering keten. De toepassing van 1e generatie biobrandstoffen zoals Biodiesel en bio-ethanol wordt momenteel al adequaat geregeld door nationale afspraken over bijmeng percentages voor de bestaande vulpunten. De ontwikkeling van 2e generatie biobrandstoffen is nog in een onderzoeksfase. Hierbij worden brandstoffen gewonnen door vergassing of andere chemische bewerkingen uit te voeren op afvalstromen die vrijkomen uit productieprocessen, als GFT, of uit de agrarische sector (GFT). Bij deze productie is dus geen extra energie nodig voor het verbouwen en transport over grote afstanden. Dit levert een veel hoger energetisch rendement. Om te komen tot brandstof in voldoende hoeveelheden met hoge en constante kwaliteit loopt op diverse plaatsen onderzoek naar de precieze bewerkingen en proces omstandigheden. Dit vindt op laboratorium schaal plaats.
Doelgroep	kennisinstellingen in de provincie Utrecht
Beïnvloeding	Mogelijkheden voor bevordering van het gebruik van deze brandstoffen door de provincie Utrecht moeten gezocht worden in het investeren in onderzoek en het bevorderen van samenwerking met hier aanwezige kennisinstellingen
Aanpak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verkennen aanwezige kennisnetwerk en belangstellenden, 2. Werven van medesponsors (rijk, oliemaatschappijen, afvalbedrijven), 3. Binden van kennis en onderzoekscapaciteit, 4. Onderzoek opzetten: onderzoeksteam formeren, faciliteiten financieel en materieel bepalen en organiseren,
Betrokken partijen	<ul style="list-style-type: none"> - Betrokken toeleveranciers van afvalstromen, - Toekomstige intermediaire voor de afzet van brandstof, - Landelijke kennis instellingen en onderzoeksinstituten, - Uitvoerders van pilotprojecten elders in Europa,
Tijdsinvestering	0,5 fte provinciale uren verdeeld over Milieu en Economische ontwikkeling (innovatie centrum)
Financiering	Nader te bepalen, voornamelijk ten behoeven van advies en onderzoeksuren
Monitoring-indicatoren	<ol style="list-style-type: none"> 1. De hoeveelheid verworven sponsoring 2. Publicaties (wetenschappelijk) 3. Concrete proef resultaten
SWOT	
Sterke punten	Innovatieve blikvanger, Benutten van de in Utrecht aanwezige kennisinstellingen
Zwakke punten	Innovatief onderzoek loop ook op landelijk niveau; Betreft niet een voor de hand liggende provinciale rol; Traject van de lange adem: resultaten pas na meerdere jaren;
Kansen	(behoud van) Mobiliteit is een factor van belang in Utrecht. Het heeft een groot negatief effect op de luchtkwaliteit en klimaatverandering. Dit innovatieve project draagt bij aan de vermindering van deze effecten zonder de economische consequenties restrictieve maatregelen ten aanzien van mobiliteit.
Bedreigingen	Risico dat een doorbraak uitblijft

Thema 5	Energiebesparing in de sociale huursector
Doelstelling	In minimaal 200 woningen uit de sociale huursector wordt 3560 ton CO2 gereduceerd
Analyse en keuze doelgroep	<p>In een groot deel van de bestaande woningen in de provincie Utrecht is een aanzienlijke besparing op het energieverbruik haalbaar.</p> <p>Keuze doelgroep: Hierbij moet onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds nieuwbouw en eigenwoning bezitters, en anderzijds de sociale huursector:</p> <p>1. <i>Nieuwbouw en eigenwoningbezitters:</i> Bij nieuwbouw wordt door toepassing van de nieuwste technieken als gevolg van innovatie en landelijke regelgeving een aanzienlijk lager energieverbruik en een gezonder en thermisch comfortabel leefmilieu bereikt dan in een groot deel van het bestaande woningenbestand. Ten behoeven van eigen woningbezitters is veel tijd, geld en aandacht geschonken aan informatie, bewustwording en motivatie, in campagnes van het rijk en in de provincie Utrecht met het service punt wooncomfort (gesubsidieerd uit het provinciale energiefonds). Deze doelgroep blijkt lastig te beïnvloeden en heeft hierin ook een eigen verantwoordelijkheid. De motivatie voor aanpassingen in woningen zal voor deze groep moeten komen uit stijgende energieprijzen in combinatie met de blijvende aandacht en facilitering door de overheid met betrekking tot besparingsmogelijkheden..</p> <p>2. <i>Sociale huursector</i> In tegenstelling tot de eigen woningbezitters heeft deze groep nauwelijks of geen invloed op de verbetering van de woning. Het betreft meest oudere woningen waar nog veel besparing mogelijk is; pas in de jaren tachtig is veel meer aandacht aan energiebesparing besteed bij de bouw van nieuwe woningen. De woningcorporaties zijn een duidelijk herkenbare doelgroep en zijn verantwoordelijk voor een substantieel deel van het woningen bestand (150.000 van de half miljoen woningen).</p> <p>Conclusie: De sociale huursector is een doelgroep waar met de provinciale inspanningen een significante energiebesparing kan worden bereikt.</p>
Doelgroep	Woningcorporaties, sociale huursector
Beïnvloedings mogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> - Vanwege de geringe marges binnen deze doelgroep ligt een financiële prikkel voor de hand. Aanbevolen wordt te kiezen voor een <i>Premie per project</i>: - Door een nader te bepalen budget (x keer een premie van ca € 50.000) wordt corporaties de kans geboden op een premie die hoog genoeg is om hoogwaardiger projecten te genereren. - Maatwerk is mogelijk per project - Uitstraling: natuurlijke publiciteits momentenvoor ieder project,. en aandacht van de pers is makkelijk te genereren. <p>Randvoorwaarden voor transparantie bij de beoordeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vooraf heldere beoordelings criteria bekend maken, - Objectieve jury - Inhoudelijk deskundige advisering over projecten

Thema 5	Energiebesparing in de sociale huursector			
Aanpak	<p><i>Communicatie:</i> Publiciteitscampagne waarin de voornemens van de provincie gericht onder de aandacht worden gebracht bij de woningcorporaties. Met het vooruitzicht van een financiële stimulans, brede informatie over mogelijke maatregelen en door een competitie-element toe te voegen worden corporaties uitgedaagd een hoog ambitie niveau te tonen.</p> <p><i>Financiële prikkel:</i> De tien hoogst scorende indieners worden beloond met een financiële bijdrage aan het project in de vorm van een premie bijvoorbeeld € 50.000.</p>			
Fasering	<p>Start: netwerk/informatie bijeenkomst met woningbouw corporaties. Mijlpalen: 10 maal uitrijken van de premie, en/of bij de oplevering van een project Einde: het tiende project wordt opgeleverd aan de bewoners</p>			
Betrokken partijen	Projectontwikkelaars, woningcorporaties, aannemers, leveranciers voorlopende energietechnieken			
Tijdsinvestering	1 fte provinciale uren verdeeld over milieu, bouwen en wonen en ondersteuning (communicatie en financiën)			
Financiering	Afhankelijk van aantal en hoogte van de premie.			
Milieu effecten	Besparing per woning per jaar	1.000	m3 aardgas	
	CO2-reductie per woning per jaar	1,78	ton CO2	
	Aantal woningen zuinig	200		
	Totaal reductie per jaar	356	ton CO2	
	Aantal jaren tot en met 2017	10	jaar	
	Totale reductie tot en met 2017	3560	ton CO2	
Kosten effectiviteit	Totaal subsidie	n.n.b.	€	
	Totale reductie tot en met 2017	3560	ton CO2	
	Kosten effectiviteit prov. euro	n.n.b.	€/ton CO2	
	Provinciale bijdrage	n.n.b.	€	
	Investering per woning	5000	€	
	Totale investering 200 woningen	1.000.000	€/	
	Multiply factor	n.n.b.	€/€	

SWOT	
Sterke punten	Uitstraling en duurzaam (30-50 jr) verminderde CO2 emissie
Zwakke punten	Weinig spin off: wel uitstraling maar financiële prikkel is nodig.
Kansen	<ul style="list-style-type: none"> • Ontvankelijkheid markt door aanscherping EPBD Europese richtlijn (Energy Performance Building Directive) • Aansluiten bij ISV2 • Alle gemeenten met BANS-klimaatplan hebben soortgelijke doelen
Bedreigingen	<ul style="list-style-type: none"> • Er komen veel verplichtingen af op Woningcorporaties af in de vorm van afspraken en nationale- en Europese regelgeving. Wij moeten inspelen op de bredere belangen van de corporaties met informatie en boodschap.